

СТАНОВИЩЕ

на Асоциация на индустриалния капитал в България относно предлагани промени в данъчното законодателство на Република България

I. Общо по всички предложени законопроекти:

Асоциация на индустриалния капитал в България е на мнение, че данъчната реформа в страната е завършена – данъчните ставки са стабилни, има устойчивост и прогнозируемост. Всички промени в данъчното законодателство оттук нататък следва да бъдат насочени единствено към опростяване и улесняване на процедурите по начисляване и внасяне на дължимите данъци от задължените лица с оглед намаляване на административните прегради пред бизнеса и ограничаване на сивия сектор.

С оглед на факта, че предлаганите в обсъжданите законопроекти промени кореспондират на становището ни, принципно подкрепяме същите, като по-долу ще дадем предложения за прецизиране на някои от разпоредбите с оглед разширяване на приложното им поле и постигане на заложените в тях цели.

1. По отношение на проекта на Закон за изменение и допълнение на Данъчно – осигурителния процесуален кодекс:

Асоциация на индустриалния капитал в България е на мнение, че е очевидна и наложителна необходимостта от нови мерки срещу данъчните измами и като цяло прилагането на мерки за предотвратяване и разкриване на закононарушения във финансовата, данъчната и осигурителната системи.

Поради това принципно подкрепяме въвеждането на регламентиран контрол за стоки с висок фискален риск, с оглед предотвратяването на измами, невнасянето на дължимите данъци и ощетяването на държавния бюджет. Смятаме, че идеята е добра, но реализацията ѝ е трудна и предлаганите промени в този си вид ще предизвикат проблеми.

В законопроекта са предложени текстове, касаещи осъществяването на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск, които като цяло представляват сериозно разширяване на правата на органите по приходите, като на служителите на НАП се предоставят и чисто полицейски правомощия.

Това няма как да не буди опасения от злоупотреба със служебно положение, използване на закона за лични цели и административен натиск върху данъчно задължените лица. Предлаганите изменения могат да доведат до законово уреждане на възможност за осъществяване на репресия и натиск от изпълнителната власт върху данъчните субекти, което сериозно може да наруши техните права и би влошило бизнес средата в България.

По наше мнение законопроектът трябва да бъде подложен на по-широко обществено обсъждане с оглед прецизирането му и приемането му в подходящ за прилагане вид.

2. По отношение на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност:

И държавата, и бизнесът са наясно, че България се намира в тежка икономическа криза. Малък е процентът на работещите фирми, намалено е реалното производство, няма и среда за привличане на чуждестранни инвестиции. Основен механизъм за стимулиране на икономиката и излизане от кризата е насърчаването на малките и средни предприятия, повишаване на конкурентоспособността им и свеждане до минимум проявите на сивата икономика. Считаме, че въвеждането на режима на касовата отчетност ще допринесе за подпомагане на малките предприятия, които са на ръба на оцеляването и срещат сериозни затруднения при плащането на дължимия от тях данък върху добавената стойност към бюджета преди да са получили плащане по извършените от тях доставки на стоки и услуги на клиентите си.

На мнение сме, че въвеждането на мярката ще окаже положително влияние върху намаляването на междуфирмената задлъжнялост и ще подобри ликвидността на малките и средните предприятия.

3. По отношение на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане:

Асоциация на индустриалния капитал в България принципно подкрепя проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане.

На мнение сме, че предлаганата промяна, касаеща признаване на приходи и разходи от последващи оценки и от отписване на вземания и данъчно третиране на задължения ще даде възможност на данъчно задължените лица коректно да оценят и приложат счетоводното и данъчно законодателство по отношение на вземанията.

Подкрепяме и направеното разделение по отношение на давностните срокове, а именно непризнатите за данъчни цели приходи и разходи от последващи оценки и от отписване на вземания да могат да се признаят с изтичането на 3 години за вземанията с тригодишен давностен срок и с изтичането на 5 години за тези с петгодишна давност.

4. По отношение на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси:

Асоциация на индустриалния капитал принципно подкрепя предлагания законопроект за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси. Предвижданото данъчно облекчение при облагане с данък върху превозните средства в Република България да бъде в зависимост от екологичните стандарти по отношение емисионните норми на парникови газове се надяваме да окаже благоприятни последици.

5. По отношение на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за счетоводството:

Принципно подкрепяме законопроекта, тъй като въвеждането на идентификатор за посочените документи ще улесни работата на бизнеса. С развитието на информационните

технологии трябва да се стремим да облекчаваме ежедневната работа на предприятията като се надяваме, че подобни мерки ще бъдат предлагани и в бъдеще.

II. Предложения за прецизиране на текстове, включени в предложените законопроекти:

С оглед прецизиране на текстовете на някои от разпоредбите, включени в законопроектите, предлагаме следните промени:

1. В проекта на Закон за изменение и допълнение на Данъчно – осигурителния процесуален кодекс:

На мнение сме, че законопроектът предлага за приемане текстове, внасящи още по-голяма неяснота в законодателството, което, от своя страна, ще доведе до необходимостта от нови изменения в данъчното законодателство. В тази връзка бихме искали да обърнем внимание на някои от съдържащите се в законопроекта проблеми, а именно:

- На първо място, в законопроекта не се съдържа легална дефиниция на понятието „стоки с висок фискален риск“. В мотивите към законопроекта е упоменато, че списъкът на стоките с висок фискален риск ще бъде утвърждаван със заповед на министъра на финансите по предложение на изпълнителния директор на НАП. АИКБ е на мнение, че списъкът на стоките трябва да бъде уреден в самия нормативен акт, а не в заповед на министъра на финансите, като за това има два възможни подхода – да се посочат изчерпателно характеристиките, на които следва да отговарят стоките, или да бъдат посочени конкретните стоки в изчерпателен списък. По наше мнение втората възможност е по добра и не създава предпоставки за произволно тълкуване/прилагане.

- На второ място, в чл. 13, ал. 2 са уредени задълженията на водача на транспортното средство, превозващо стоки с висок фискален риск. В т. 3 на ал. 2, чл. 13 е записано, че водачът е длъжен *„да декларира пред органа по приходите информация за вида и количеството на стоката, данни за получателя, мястото, датата и часа на получаване на стоката“* от купувача. Същото задължение е вменено на водача и в ал. 2 на чл. 127в, която гласи, че *„когато липсват документи, придружаващи стоката или документите не съдържат достатъчно данни за стоката, получателя/купувача или мястото на получаване/разтоварване, водачът на транспортното средство декларира информация за вида и количеството на превозваната стока, данни за получателя/купувача и за мястото и часът на получаване/разтоварване на стоката“*. Задълженията на водача по ал. 2 са вменени и на лицата, придружаващи стоката. Съгласно ал. 10 на чл. 127в несъответствието между вида и количеството на стоката, декларирани от водача на транспортното средство и действителния вид и количество на стоката на мястото на получаване/разтоварване, е основание за задържане на стоката. Същата може да бъде освободена от органа по приходите само след предоставяне на обезпечение в размер на данъчните задължения, които биха могли да възникнат за несъответстващото количество стока, но не по-малко от 30 на сто от пазарната стойност на несъответстващото количество стока.

Не са редки случаите, в които водачите на превозни средства не са запознати в детайли с превозваната от тях стока. С оглед на факта, че некоректно попълнена от страна на водача

декларация би могла да доведе до задържане на стоката и настъпването в резултат на това на неблагоприятни за получателя/купувача обстоятелства и по-конкретно забава, разваляне на стока, финансови разходи за складиране, обезпечение и др., сме категорично против приемането на горепосочените текстове и вменияване на водача на превозното средство на задължение за деклариране на подобни данни.

В тази връзка бихме искали да обърнем внимание и на ал. 14 на чл. 127в, според която *„в случай, че на мястото на получаване/разтоварване на стоката в срок до 72 часа не се яви получателят или негов упълномощен представител, стоката се счита за изоставена в полза на държавата“*. На мнение сме, че записания срок от 72 часа е крайно недостатъчен, поради което предлагаме да бъде определен по-подходящ срок от 7 дни.

- На трето място, съгласно текста на чл. 13, ал. 3, т. 1 получателят/купувачът на стоката е длъжен *„да посочи пред органа по приходите мястото, датата и часа на получаване/разтоварване на стоката“*, както и да уведоми предварително органа по приходите при промяна на някое от обстоятелствата по т. 1 (чл. 13, ал. 3, т. 2). Считаме, че посочването на точен час за получаване/разтоварване на стоката е трудно за спазване изискване, поради възможностите за забава на превозното средство заради засилен трафик или други непредвидени обстоятелства. Поради това предлагаме разпоредбата на чл. 13, ал. 3, т. 1 да добие следната редакция:

„1. да посочи пред органа по приходите мястото, датата и приблизителния час на получаване/разтоварване на стоката;“.

- На четвърто място, в разпоредбата на чл. 121а, ал. 1 е предвидена възможност органът по приходите да поиска от публичния изпълнител незабавно да наложи предварителни обезпечителни мерки върху имуществото на получателя на стоката за обезпечаване на вземанията за данъци, които биха възникнали в определени в разпоредбата случаи. Съгласно текста на ал. 3 в случаите по ал. 1 и 2 се налага и заповед върху превозваната стока, като същата се изземва. На мнение сме, че запорирането на превозваната стока и изземването ѝ са крайна мярка, още повече при наличието на възможност за налагане на предварителни обезпечителни мерки върху имуществото на получателя. Съществува риск от пораздането на служебен произвол и корупционни практики, целящи избягването на въпросните предварителни обезпечителни мерки и/или на изземването.

- На пето място, чл. 127б урежда начина за осъществяване на фискален контрол върху движението на стоки с висок фискален риск, а именно чрез спиране на транспортни средства с тонаж над 3 тона и проверка на превозваната стока. Не става ясно обаче как ще бъде проверяван тонажът на превозните средства от длъжностните лица. Вероятно ще бъде необходимо оказване на съдействие от страна на длъжностните лица от ИА „Автомобилна администрация“ или от пътната полиция, което ще доведе до промени и в други нормативни актове.

Също така в ал. 4 на чл. 127б е записано, че в случаите на съмнение, че за превоз на стоки с висок фискален риск се използват транспортни средства с тонаж по-малък от 3 тона с цел заобикаляне на контрола по ал. 1 се прилагат ал. 2 и 3. Така разписана разпоредбата създава условия за произвол и проверка на много по-широк кръг превозни средства, което, от своя страна, може да доведе до пораздане на корупционни практики.

2. В проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за данъка върху добавената стойност:

- Предлагаме да бъде увеличен максималният праг за прилагане на режима на касовата отчетност и предлаганата редакция на чл. 151а, ал. 1, т. 1 да добие следната редакция:

„1. имат облагаем оборот не повече от левовата равностойност на 2 000 000 евро, реализиран през предходната календарна година. В облагаемият оборот не се включват доставките на дълготрайни активи, както и инцидентни доставки на недвижими имоти;“

Предвид изключително тежката икономическа обстановка в страната, огромната междуфирмена задлъжнялост, както и задлъжнялост на държавата към бизнеса сме на мнение, че трябва да бъде приложен максималният допустим от Директива 2006/112/ЕО размер. Промяната ще е в съответствие и с разпоредбата на чл. 3, ал. 3 от Закона за малките и средните предприятия, според която микропредприятия са тези, които имат *„годишен оборот, който не превишава 3 900 000 лв., и/или стойност на активите, която не превишава 3 900 000 лв.“*. Предвид факта, че за ползване на режима ще се изискват само безкасови плащания и доставчиците на лица, регистрирани по този режим няма да имат право на данъчен кредит преди плащане на фактурата, този режим по-скоро ще увеличи събираемостта на ДДС, както и ще помогне за намаляване на неформалната икономика.

- Предлагаме също да отпаднат част от условията за прилагане на режима за касова отчетност, а именно да отпаднат изискванията, посочени в предлаганата от вносителя редакция на чл. 151а, ал. 1, т. 2, 3 и 4.

Издаването на ревизионен акт, налагането на глоби, имуществени санкции или други принудителни мерки, които са платени от данъчно задълженото лице, не са основание за лишаване от правото за ползване на режима за касова отчетност. А в случай че същите не са платени, то лицата ще попаднат в хипотезата на т. 5, тъй като ще имат изискуеми задължения към държавата. Приемането на предложението ни ще позволи на повече фирми да се възползват от режима и ще спомогне за стимулирането на повече микро, малки и средни предприятия.

- С оглед на гарантирането на законосъобразност и стабилност на изпълнението по заварените договори за финансов лизинг при влизане в сила на измененията в закона същите следва да бъдат изпълнени по досегашния ред.

3. В проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане:

По отношение на предвидените в чл. 184 данъчни облекчения, представляващи минимална и държавна помощ, сме на мнение, че това е мярка, която ще облекчи работодателите в регионите с висока безработица и ще допринесе за намаляване на безработицата и насърчаване на инвестициите в тези райони. С оглед предоставянето на възможността на по-широк кръг предприятия да се ползват от тези облекчения, а именно микро и малките предприятия, които имат най-голяма нужда от подкрепа, предлагаме т. 1 и 2 на чл. 184 да добият следната редакция:

„1. данъчно задълженото лице извършва производствена дейност единствено в общини, в които за предходната година преди текущата има безработица с или над 25 на сто по-висока от средната за страната за същия период;

2. данъчно задълженото лице поддържа средномесечна численост на персонала не по-малко от 5 работни места, като най-малко 50 на сто от тях са заети пряко в извършваната производствена дейност в съответната община;“

4. В проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси:

С оглед разширяване на приложното поле на нормата предлагаме ал. 1 на чл. 59 предлагаме тя да добие следната редакция:

„(1) За превозните средства с мощност на двигателя до 110 kW вкл. и съответстващи на екологични критерии „Евро 3“ и „Евро 4“ данъкът се заплаща с 30 на сто намаление, а за съответстващите на „Евро 5“ и „Евро 6“ – с 50 на сто намаление, от определения по чл. 55, ал. 1 и 3 данък.“

В настоящата редакци на предложението на вносителя се включват изключително ограничен кръг превозни средства. Ефектът от нашето предложение ще е осезаем за по-широк кръг лица и същевременно няма да се отнася до автомобили с мощност над средната.

5. По проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за счетоводството:

По наше мнение следва да се обсъди допълнителна промяна в Закона за счетоводството, а именно ограничаване на приложното поле на задължителния финансов одит, като отпадне т. 1 в чл. 38, ал. 1. Считаме, че на независим финансов одит от регистрирани одитори трябва да подлежат субекти не на база правната форма на дружеството (акционерни дружества и командитни дружества с акции), а съобразно дейността (както е в т. 2 и т. 3) или на количествен критерий – приходи от продажби за предходната година над определен лимит.

III. Допълнителни предложения:

1. Въвеждане на данъчно облагане на ниво холдинг, на база консолидиран финансов отчет.

Предложението ни е продиктувано от съществуващата практика сред големите холдингови структури - да регулират данъчните задължения между своите предприятия чрез префактуриране на сделки, които в огромната част са недействителни. Обикновено фирмите на загуба фактурират на тези, които са на печалба. Така се въртят и кухни ДДС, които са рискови и за самите фирми. В много случаи данъчната администрация сваля данъчен кредит и т.н. Обект на такива проблеми са и приходите на самите холдингови дружества от издръжка. Те фактурират към дъщерните, защото нямат други източници на доходи, но липсата на регламент обикновено е възможност за санкция от органа по приходите. Темата с холдинговите структури и тяхното данъчно облагане не е разработена и е обект на много и различни тълкувания и интерпретации. Това предложение може да се разгледа както непосредствено, така и с оглед на бъдещи промени.

В цитираната по-долу норма по принцип попадат и финансиранята от собствениците, дори когато са допълнителни вноски по реда на ТЗ. Факт е, че за целите на счетоводството те

са привлечен капитал, но ако приемем реалната хипотеза, че дружество изгражда например фабрика, сграда и др. и все още не е започнало да работи. Строи една година, купува машини, започва да произвежда, но реална печалба има след 1-2 години. Ако собственика предостави средства, той следва да си начислява приход от лихви за данъчни цели. Особено чуждите инвеститори, това не приемат това за нормално и непрекъснато са недоволни и с право. Те инвестират, а плащат кухи данъци. Може да се прецизира така, че реалните инвеститори да се облекчат, а тези, които имат захранвания поради нереални каси от сива икономика да се санкционират. Сега текста санкционира всички, защото не можем да контролираме сивия сектор. Предложението касае материята “Отклонение от данъчно облагане” и по специално чл. 16 от ЗКПО, където предлагаме да отпадне т. 3 в ал. 2.

2. Удължаване на срока за деклариране и внасяне на корпоративния данък за предходната финансова година

На мнение сме, че сега действащия срок за внасяне на дължимия корпоративен данък до 31 март на следващата година, е много кратък и създава огромно напрежение. В други държави този срок е цяла година. Предложението ни е срокът да бъде удължен до 30 юни на следващата година, по аналогия на срока за представяне на ГФО за публичните компании. Алтернативно да се отнася за компаниите, изготвящи консолидирани отчети, или за тези, които подлежат на одит.

3. Определяне на размера на такса смет само според количеството на битовите отпадъци

Предложението за промяна на ЗМДТ е подкрепено от всички социални партньори и е предлагано многократно от Асоциация на индустриалния капитал в България, за съжаление без положителен резултат до настоящия момент.

Предлагаме два варианта на промяна:

Вариант 1: Нормата на чл. 67, ал. 2 от ЗМДТ да се отмени.

Вариант 2: В ал. 2 на чл. 67 от ЗМДТ се прибавят изречения второ, трето и четвърто, както следва:

Чл.67. (2).....Невъзможността се обосновава поотделно за всяко задължено лице и може да почива само на конкретна физическа, техническа или технологична липса на обективни условия за измерване на количеството. За основа по този текст общинските съвети не могат да използват данъчните или пазарни оценки на имотите или на ползите от тяхната експлоатация. В случаите по този текст размерът на таксата не може да надвишава средния размер на дължимата такса на лице, определена по реда на ал.1.

Предвид действащите норми таксата за битови отпадъци е неефективна и по същество, както многократно е констатирано представлява квази имотен данък, точно поради факта, че не отчита реалното количество отпадъци.

Предложението за отпадане на ал. 2 от чл. 67 ЗМДТ цели установяването на съразмерност между размера на дължимата такса смет и действително изхвърляния отпадък. С развиването на технологиите, новопостроените и модерни обекти, са снабдени със

съвременни преработващи системи, които или изхвърлят много малко количество отпадъци, или не изхвърлят изобщо. Определянето на таксата смет на база или пропорционално, както е определено в ал. 2 на чл. 67 ЗМДТ, води до парадоксална ситуация, в която предприятия с остаряло в технологично отношение оборудване, изхвърлящи много отпадъци, плащат такса смет, в пъти по-малка от размера на таксата смет за модернизирани предприятия, които почти не произвеждат промишлен отпадък. Тази ситуация мотивира „сиво“ поведение за предприятията, за да избегнат плащането на големи суми за такса смет, като например извънсчетоводно плащане за дълготрайни материални активи и намаляване на баланса. Обвързването на количеството генерирани отпадъци с размера на дължимата такса е идея, която е насочена и към насърчаване на технологична модернизация и стимулиране на инвестициите в „чисти“ производства.

4. Намаляване на максималния размер на ставката, касаеща недвижими имоти

Като имаме предвид, че в последните години данъчните оценки бяха значително завишени и това кумулативно с увеличения диапазон на промилите доведе до повишение в пъти на данъка, свързан с недвижими имоти предлагаме да се приеме изменение в чл. 22 от ЗМДТ като бъде ограничен максималния размер на промилите до 2 на хиляда. Съобразно това предложение чл. 22 да добие следната редакция:

„Чл. 22. (Изм. - ДВ, бр. 110 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г., изм. - ДВ, бр. 105 от 2008 г., в сила от 01.01.2009 г., изм. - ДВ, бр. 95 от 2009 г., в сила от 01.01.2010 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.) Общинският съвет определя с наредбата по чл. 1, ал. 2 размера на данъка в граници от 0,1 до 2 на хиляда върху данъчната оценка на недвижимия имот.“

Асоциация на индустриалния капитал в България се надява, че предложените в настоящото становище бележки и корекции ще бъдат взети под внимание и ще бъдат включени във финалните варианти на законопроектите.